

HOMOGENITÁS, LETISZTULTSÁG, ESZTÉTIKUM

Teimel Alexandra

Amikor lakberendezési magazinokat lapozgatunk, és elénk tárulnak a szebbnél szebb enteriőröket felsorakoztató fotók, könnyen ránk tör a változtatás, az újítás igénye. Vágyaink megvalósításának többnyire a pénztárcánk szab határt, na meg a józan ész, amely akkor sem árt, ha egy bútordarabot, kiegészítőt cserélnénk, vagy éppen más színűre festenénk otthonunk falait. A lakásunkat, az otthonunkat, melynek szíve-lelke a konyha, ahol egy finom étel mellett diskurálhatunk az élet nagy dolgairól családdal, barátokkal. De milyen legyen, hogyan alakítsuk ki vagy át, mely stílusirányzatnak engedjünk utat? Mindezen kérdésekre és sok másra is választ kaptam a Lakberendezők Országos Szövetségének tagjától, Zsuzsics Renáta lakberendezőtől.

■ *Hogyan változott a konyha? Beszélhetünk újabb trendekről, stílusokról?*

■ Egyre inkább a letisztult, egyszerű vonalvezetésű bútorokkal berendezett, szobaszerrű, meleg, barátságos hangulatú konyhák jönnek divatba – mondja Renáta. – Kevesebb a felső szekrény, inkább nyitott polcok váltják fel őket, de külföldön már azok is eltűnőben vannak. Bár nagyon szép, ha szellős a konyha, a nyitott polcokon kevesebb dolgot tudunk tárolni, ráadásul nagyobb energia-befektetéssel, hiszen a portalanítás és a rendrakás elengedhetetlen a vonzó látványhoz. Ugyancsak nem elhanyagolható tény, hogy egyre nagyobb a felújítási kedv. A régi, örökölt konyhabútorokat, tálalókat szívesen ajándékozzák meg második lehetőséggel a környezetvédelem, a fenntarthatóság iránt elkötelezettek, és az értékmegőrzés is fontos szempont. Mivel gyakran egy légtérben van a konyha a nappalival, a bútorzatuk ma már szinte azonos minőséget képvisel. A nappali tárolói sokszor a konyhabútor közvetlen folytatásai a nemzetközi példák alapján. Nem új keletű, de változatlan trend a fogantyú nélküliség. A felületek puritán sallangmentességükben esztétikusak, de megjelennek a háromdimenziós struktúrákkal szemet gyönyörködtető bordázott fa felületek is.

”

Egyre inkább a letisztult, egyszerű vonalvezetésű bútorokkal berendezett, szobaszerű, meleg, barátságos hangulatú konyhák jönnek divatba.

■ *Mennyire érvényesül ma a fa a konyhában?*

■ Egyre többen merik vállalni a munkapultot. Bár több törődést igényel, kivételesen nemes és szépen idősödő, patinásodó anyag. A tömörfa konyhabútort nem mindenki engedheti meg magának, sőt. Aki mégis ragaszkodik a fához, az legalább a munkapultot igyekszik abból megvalósítani, vállalva az anyag szépségének megőrzéséhez szükséges extra idő- és energiabefektetést. A legfrissebb trendeket fürkészsze, lépten-nyomon találkozunk az előbb említett bordázott fa felületekkel, amelyek nagyon dekoratívak, letisztult, finoman izgalmas vizuális csemegének számítanak.

■ *Amerikai konyha, konyhasziget, étkező és konyha együtt? Melyik ma a keresettebb megoldás és vajon*

mi befolyásolja a változásokat, ha vannak e téren?

■ Az amerikai konyha népszerűsége töretlen, bár azt gondolom, az elmúlt két év nagyon sok mindenre ráébresztett bennünket, így többek között arra is, milyen fontos a személyes tér. A korábban általánosan jellemző rohanó életmód következtében a családtagok alig találkoztak egymással a lakás közösségi tereiben, így tulajdonképpen természetes igény volt az amerikai konyha. Amellett, hogy divatos, tágas és kényelmes is egyben. A karantén idején azonban, amikor az egész család össze volt zárva (és ma is, hiszen sokan home office rendszerben dolgoznak), felértékelődött a privát zóna jelentősége. Sok anyuka, háziasszony szívesen csukná magára a konyhaajtót, hogy

egy kis nyugalma legyen, legalább az ételkészítés idejéig. Véleményem szerint, az ideális megoldás egy szűkség szerint elszeparálható főzőzóna lenne. Külföldi szaklapokban egyre több ilyen megoldást látunk. Az elválasztás megvalósítható például tolóajtókkal, görgős térszeparáló panelekkel.

A konyhasziget feltétlen említést igényel. Nagyon sokan vágyunk rá, de észben kell tartani, hogy tégigénye nem közömbös. Egy mélyebb, akár dupla mélységű, jól körbejárható, több oldalán is funkcionális, ezért praktikus és multifunkciós konyhasziget valódi kincs. Ha van elegendő helyünk, sokkal jobb megoldás lehet például az U alakú konyhánál, mivel kiküszöbölheti a mindig nehézséget okozó sarokelemek jelenlétét.

Nagyon látványosak és praktikusak az egyre izgalmasabb formákat öltő félszigetek is, amelyek a konyhához közvetlenül kapcsolódva, egy egész család közös étkezéseinek a színterei lehetnek. Amennyiben gyakran és szívesen fogadunk vendégeket, a külön étkező a legjobb megoldás. Bármelyik variációt is választjuk, a lényeg, hogy a konyha tervezésekor a rendelkezésre álló tér méretei alapján döntsünk, ne vágyakozzunk nagyobb helyigényű megoldásra.

■ *Színek, anyagok tekintetében mi a legfrissebb kereslet-kínálat?*

■ Nagyon sokan választanak fehér, világos vagy sötétebb szürke színű konyhát, fával vagy legalábbis fatextúrával kombinálva. A tölgy mindig népszerű, mert megbízható mind anyagként, mind színtónusát tekintve. A fehér vagy semleges szürke fa (hatás) kombinációján túl, szó szerint is egyre zöldebbek a konyhák. A bátrabbak merik vállalni ennek a színnek a hidegebb vagy melegebb árnyalatait. Talán kicsit vágyunk is nagyanyáink békés, gyakran zöld színűre mázolt vidéki konyháinak melegére, s az ott uralkodó idilli hangulatot próbáljuk felidézni a színválasztással. A nemzetközi példáknek hála, egyre tompább, diszkrétebb árnyalatokat választunk otthonunk szépítésekor. A zöld ese-

tén pasztellzöldet vagy szürkészöldet, zsályaszínt, eukaliptuszt. Ezek a finom árnyalatok nagyon sok stílushoz és kiegészítőhöz illenek, nem jár el felettük egyhamar az idő. Bármilyen színt válasszunk is – hiszen az a legfontosabb, hogy nekünk magunknak tetszen a konyhánk –, megszívlelendő tanács, hogy ne legyen rikító és harsány nagy felületeken, így biztosan nem nyúlunk mellé. A sötét színek, például a matt fekete, vagy az antracit jó ideje divatosak, így maradnak idén is. Nem árt azonban kicsit túlmerészkedni ezeken, mert a sötét színek közt is meglepően sok szerethető és izgalmas árnyalat vár felfedezésre. Mint például a palaszürke, a szénfekete, vagy az indigókék. Ezek nagyon mutatósak sárgaréz színű fogantyúkkal.

A felületeket tekintve, egyértelműen a matt számít trendinek, a fémek terén pedig visszaszorult a króm és a szálcsiszolt acél. A beton vagy betonhatású munkapultok, bútorfrontok változatlanul nagy kedvencek. Divatos a márvány- és terrazzo minta a munka- vagy hátlapon is. Ha otthonunkban a tágasságérzetét növelő homogén padlóburkolatra vágyunk, választhatunk SPC vagy LVT burkolatot. Egyre többen elhiszik, hogy a konyhába nem csupán a hidegburko-

lat való. Arra azonban még felhívnam a figyelmet, hogy sok hasonló anyagot ne halmozzunk egy enteriőrön belül, például a konyhaszekrény megtervezésekor sem. Ugyanis minden fa vagy faerezetes textúra külön színnek számít, a végeredmény egészen kaotikus lehet. Ezért célszerűbb, ha fához vagy famintás felülethez homogén színt társítunk. Természetes kövekből, kerámiákból, kiváló tulajdonságokkal rendelkező technikai kövekből is lehet konyhapultot létesíteni. Ezek az anyagok szinte mindent tudnak, ami egy konyhában fontos: folytonos, porózusmentes, könnyen tisztítható, ezért higiénikus, gyakran egyenesen antibakteriális, karcolás-, kopás-, ütés-, folt- és hőálló materiák. Változatos színekben és mintázattal érhetők el. Egyre gyakrabban a munkalap anyagából készülnek a konyhai hátfalak, ráadásul nem is feltétlenül a teljes munkafelület mentén, csak a főzőzónában.

A pultra ültetett redőnyös elemek nyújtotta előnyöket is egyre többen felfedezik. Kiváló sarokmegoldást jelentenek, ugyanakkor a gyakran használt, de nem mindig látni kívánt háztartási kisgépek számára is remek rejtékhelyként szolgálnak. És az sem mellékes, hogy egy mozdulattal rendteremthető.

■ *Ha a különböző nemzeteket nézzük, kik befolyásolják leginkább a magyarok ízlésvilágát?*

■ Multikulturális világunkban nem feltétlenül beszélhetünk egyes nációk hatásának domináciájáról. A különböző stílusokban persze jobban érvényesül bizonyos nemzetek lakberendezésének hatása, de ilyenkor is inkább adott régiók – mondjuk Provence – lakáskultúrája hagy látható nyomot. Általánosságban véve pedig azt mondhatjuk, hogy manapság a magyarok és sok más nép ízlésvilágát a skandináv és az angolszász lakberendezés alakítja. Ez azért pozitív tendencia, mert itt, Kelet-Közép-Európában sokáig figyelmen kívül hagytuk a helyi jellegzetességeket, a külső és az épített környezet szerepét, és kétségbeesetten kívántunk például rurális toszkán miliőt megvalósítani egy

nagyváros kellős közepén, vagy éppen egy lakótelepi panelház sokadik emeletén. A skandináv stílus nagyon jól adaptálható, könnyed, letisztult, lehet színesebb és egészen természetes is, emellett picit játékos, vagyis minden otthonban telitalálat. Az angolszász stílus népszerűsége inkább apróbb elemekben érhető tetten. Egyre több családi ház épül farmhouse stílusban, a szokásosnál magasabb fehér szegéllyel, pajtaajtóval a konyhához kapcsolódó kamrán. Ideális esetben tanulhatnánk egy kis precizitást a lakberendezésben a németektől, bátorságot a formatervezésben élenjáró olaszoktól, egy csipetnyi művészi eklektikát a franciáktól. Nagyon izgalmas a spanyol design is, ám itthon sajnos kevesen ismerik.

■ *Melyek a legkeresettebb gépek, kiegészítők a konyha világában?*

■ Mivel egyre inkább szobaszerűek a konyhák, fontos a háztartási gépek esztétikus megjelenése. Nő az igény a színes designhűtők, látványos, akár szoborszerű, vagy a munkapultba építhető pára- és szagelszívók, ablak elé tervezett mosogatótálca esetében a lehajtható vagy süllyeszthető csapok, finoman záródó és nyomásra működő mechanizmusok iránt. Terjednek a nem szokványos megoldások is, például a pultba süllyeszteni a konnektorokat. A sarokszekrények mindig nehezen elérhető tárolóhelyet jelentenek, így mindig nagy öröm, ha a már létezőknél praktikusabb belső rendszerezőkkel rukkolnak elő a gyártók. A forgókosarak és a sarokszekrényből teljesen kifordítható vese alakú tálcák költségesek ugyan, de hatalmas segítséget jelentenek a mindennapokban. Avantgárd opció a

”

Általánosságban véve pedig azt mondhatjuk, hogy manapság a magyarok és sok más nép ízlésvilágát a skandináv és az angolszász lakberendezés alakítja.

fiók a fiókban, tehát a belül többfelé osztott emeletes fiók. Ezzel a megoldással a konyhafront letisztultabb marad, nem kell sokfelé felosztani.

■ *Kényelem, funkció és design. Kéz a kézben járnak?*

■ Együtt kell járniuk, és a mai technológiák ezt már lehetővé is teszik. Ami funkcionális és praktikus, az igenis lehet szép, és ez fordítva is igaz. Jó példát jelentenek az ujjlenyomatmentes bútorfrontok, a látványos vonalvezetésű pára- és szagelszívók, az egyre szépülő csaptelepek – víztisztító változatban vagy teljesen flexibilis nyakkal –, a konyhába is választható tapétafajták. A dizájn persze sosem mehet a praktikum rovására, a konyhai ergonómia pedig kulcsfontosságú. A tervezéskor törekedni kell az ügynevezett munkaháromszög kialakítására. Ez azt jelenti, hogy a hűtés, mosogatás, sütés-főzés folyamata logikai sorrendben, kényelmesen valósuljon meg, méghozzá úgy, hogy az egyes állomások között elegendő szabad munkafelület is legyen, az ételkészítés különböző fázisait követve. A konyhapult standard magasságát – teteje a padlótól 90 cm – igazíthatjuk az azt

leggyakrabban használó családtag magasságához. Ha van rá lehetőség, a főzőlap mélyebben is elhelyezkedhet a munkalaphoz képest.

■ *A konyha kialakítása során mire kell különösen odafigyelni?*

■ A konyha munkaterület. A balesetek elkerülése érdekében megfelelően kell megvilágítani, leginkább ott, ahol a preparálási folyamatok zajlanak. Tehát a pult felett semleges fehér fényel, káprázatmentesen. A felsőszekrények tetején túlnyúló spotlámpákkal ez nem helyettesíthető. Fontos az elegendő mozgástér. Ez két párhuzamos bútorsor között ideális esetben 120, de legalább 90 cm helyet jelent. Csak így tudunk kényelmesen lehajolni, az egyes elemek ajtajait, fiókjait kinyitni. Könnyen tisztán tarthatóknak és higiénikusnak kell lenni mindennek. Mosogatót soha ne helyezzünk a sarokba – hacsak nem sarokmosogató –, a tűzhely pedig ne kerüljön a munkapult szélére. Mindig hagyjunk mellette legalább 20 cm helyet. A nyitott polcokon csak a naponta használt tárolókat érdemes felsorakoztatni, hiszen hamar porosodnak.

■ *Végül, de nem utolsósorban, milyen a lakberendező álomkonyhája?*

■ A válasz kézenfekvő: legalább olyan esztétikus, mint amennyire funkcionális. Ezen túlmenően bátor, méghozzá az alapos önismeret és kísérletező kedv okán. Teljesen személyre szabott, hiszen megvan a kellő merészségünk ahhoz, hogy lemondjunk arról, ami számunkra nem praktikus. Nem minden van benne, ami szem-szájnak ingere, inkább azt mondanám, csak az van benne, ami szükséges, mindez akár meghökkenítő módon tálalva. Konkrétan? Az én álomkonyhám ad hoc módon a szomszédos térrel egybenyitható lenne. Fókuszpontnak egy formatervezett, '50-es évekbeli hűtőszekrényt választanék. Létezik egy monumentális, tibeti sötét színű elszívó, ez álmaim netovábbja, de mivel nem sokat főzök, beérném egy lámpaformába álmódott finom vonalú példánnyal. A végtelenségig folytonos, ultrakompakt kerámiafelületek dominálnának. A homogenitás és a tisztaság iránti rajongásom ebben az anyagban találkozik leglátványosabban az esztétikummal. A lábamatba betolható fiókokat terveznék, de az biztos, hogy a dizájnportékából álló cicaedény-gyűjteményt nem ide rejteném, hanem egy félmagas, szolidan megvilágított, vitrines elembe mutatnám be, időről időre váltogatva a kedvenc darabot. ■

Fotó:

Zsuzsics Renáta,
Pixabay